

Verksamhetsplan med budget 2022 - 2024

Sörmlands museum
2022

REGION
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

Inledning	3
Verksamhetens uppdrag	3
Organisation	3
Förändringar under planperioden	4
Perspektiv	5
Medborgarperspektivet	5
Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län.....	5
Politikens mål: Region Sörmland är en livskraftig och levande region	7
Verksamhetsperspektivet.....	11
Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar kultur-, utbildnings-, folkbildnings- och friluftsverksamhet med god kvalitet och tillgänglighet	11
Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	19
Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering	20
Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion	22
Politikens mål: Kultur & Utbildnings verksamheter har en effektiv och väl planerad verksamhet.....	23
Resursperspektivet.....	24
Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	24
Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	25

Bilagor

Bilaga 1: Resultaträkning Sörmlands museum

Inledning

Verksamhetens uppdrag

Inledning

Sörmlands museum är ett regionalt museum – ett länsmuseum - för hela Sörmland. Museets primära verksamhetsområden är kulturhistoria, kulturmiljöer, slöjd samt bild och form. Verksamheten rymmer allt från utställningar inne, ute och på webben, pedagogiska program för skolor och allmänhet, kurser, seminarier och rådgivning liksom insamling, dokumentation och utveckling av Berättande magasin.

Sörmlands museum har Region Sörmland som huvudman och ingår, som en av sex självständiga och samarbetande enheter, i verksamhetsområdet Kultur & Utbildning Sörmland inom regionen. Museet styrs politiskt genom Nämnden för Kultur, utbildning och friluftsverksamhet, Region Sörmland. Sörmlands museums fasta lokaler för utställningar, Berättande magasin, pedagogiska verkstäder, restaurang, butik, kontor och produktionslokaler finns i Nyköping.

Verksamheten finansieras genom anslag från huvudmannen, uppdrags- och projektmedel, årligt bidrag från Nyköpings kommun samt bidrag från staten via Kultursamverkansmodellen. När det gäller de enligt denna modell definierade kulturområdena är Sörmlands museum verksamt inom kulturområdena Regional museiverksamhet, Hemslojdsfrämjande verksamhet (med konsulenter) samt regional verksamhet inom Bild och form (med konsulent) men har också ett stort engagemang inom arkivområdet. De olika områdena är väl integrerade med varandra.

Sörmlands museums vision

Att vidga vyer och väcka engagemang. Museets verksamhet ska bidra till att människor påverkar samhället och sin livssituation.

Kännetecken

Museet sätter människan i centrum. Människors historia, liv och skapande är det essentiella i museets berättande. De som lever här och nu, de som funnits tidigare och de som kommer. Sörmlands museum bjuder in till delaktighet, rymmer många perspektiv och bidrar till mångfald.

Museet finns mitt i samhället. Museet ger perspektiv på samtid och framtid, på gårdagens, dagens och morgondagens samhälle, på angelägna ämnen som intresserar och vänder sig till många olika människor.

Sörmlands museum ska finnas på olika platser och i olika sammanhang, på många olika arenor, analoga och digitala, i hela Sörmland.

Organisation

Sörmlands museums organisation består av:

- museiledning med museichef (länsmuseumchefen).
- fem enheter med enhetschefer

Varje enhet har ansvar för ett visst arbetsområde med mål, budget, personal och projekt. Verksamheten är i stor utsträckning projektbaserad. Projekten involverar oftast medarbetare från flera olika enheter.

Ledningsgruppen utgörs av länsmuseumchefen och enhetscheferna. Gruppen är rådgivande till museumchefen. Inom enheten Kulturmiljöer, slöjd och bild och form finns också två konsulenter för hemslöjd och en konsulent för bild och form som alla har särskilda näringspolitiska uppdrag att stödja dessa områden som näringar samt främja yrkesverksamhet och stödja de professionella utövarna.

Förändringar under planperioden

Sörmlands museum vidareutvecklar besöksmålet och mötesplatsen museet med Kungstornet i Nyköping, genom varierad utställnings- och programverksamhet inom historia och kulturmiljöer, slöjd samt bild och form.

Museet satsar särskilt på vandringsutställningar, program, projekt och pedagogisk verksamhet som når hela Sörmland.

Särskild vikt läggs också vid delaktighet och deltagande där barn och unga prioriteras i linje med Barnkonventionens syfte.

Museets digitala arbete och utbud intensifieras och stärks som resultat av en extra satsning från regionen. Syftet är bl. a att tillgängliggöra mer av samlingarna digitalt, utveckla digitala processer och verktyg för förmedling och att nå nya målgrupper.

Mathantverksprojektet utvärderas 2022, utfallet styr projektets framtida form och omfattning.

Museets verksamhet är fortsatt påverkad av den pågående pandemin och hög flexibilitet i verksamheten är nödvändig.

Perspektiv

Medborgarperspektivet

Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

Sörmland ska vara Sveriges friskaste län sett till den självupplevda hälsan. Utgångspunkten är att regionen ska medverka till att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa.

Verksamhetens mål: Kulturverksamheten bidrar till ett hållbart samhälle och individens utveckling genom möjlighet till skapande och deltagande i samhällslivet

Verksamhetens planeringskommentar

För Sörmlands museum innebär åtagandet att hela länets invånare och besökare har möjlighet att ta del av och delta i olika kulturupplevelser på olika platser i länet och digitalt. Att alla delar av den sörmländska historien är tillgänglig på olika sätt utifrån olika behov och förutsättningar. Kulturupplevelserna ska ge utrymme för individers eget skapande, för lärande samt för möten med andra människor.

Indikator	Målvärde
Antal besökare till museets totala verksamhet	150 000 st
Antal deltagare i visningar av berättande magasin	700 st

Handlingsplan

En bred och varierad utställningsverksamhet i hela Sörmland

Beskrivning

Sörmland har en heterogen befolkning vilket innebär skiftande intressen vad gäller ämnen och innehåll samt olika behov av lärande. Därför är museets utställningsverksamhet bred och variationsrik, lyfter många olika teman och ämnen, stora och små frågor med utgångspunkt från kulturhistoria, slöjd och hantverk samt bild och form. Under 2022 visar museet utställningar och vandringsutställningar med bland annat följande teman: hållbar utveckling och återbruk, street-art, flykt och migration, kärlek, mathantverk, byggnadsvård och byggnadshistoria, textil och konst.

Genom Utställningstorget erbjuder museet en öppen arena för skolor, föreningar och enskilda konstnärer att ställa ut sina verk med stöd av museets utställningsproducenter.

I verksamheten ingår Historien i Sörmland, en utomhusutställning på 13 platser i länet, samt Bilder som berättar, en årlig fotoutställning utomhus sommartid i flera kommuner. Minnesutställningar erbjuds gratis till bl. a. äldreboenden i hela länet. Genom museets hemsida kan besökare uppleva utställningar, samlingar och berättelser digitalt.

För att nå ut till invånare på olika platser i länet - och i vissa fall i andra län - erbjuder museet följande vandringsutställningar under 2022:

- * Vad händer om ingen längre kan? .
- * Fyll skafferiet!
- * Hållbart hemma
- * Tack för din ansökan!
- * Älskade korg!
- * Hur mår du?

Handlingsplan

* Mander. Teckningar, posters och grafik.

* Åsa Elzén: Träda – Fogelstadgruppen och jord

Berättande magasin

Beskrivning

Samlingarna har en central roll i museets berättande verksamhet då de rymmer berättelser om och av människor som lever eller har levt i Sörmland. Samlingarna utgör vårt kollektiva minne till vilket alla ska kunna bidra och ha tillgång.

I de Berättande magasinerna har museet satt samman föremål, fotografier och arkivhandlingar för att gestalta den sörmländska historien och på ett pedagogiskt sätt berätta om dessa människor, deras livsöden och villkor, deras livsmiljöer och samtid. Här förmedlar vi berättelser från människor från olika tider, platser, sociala klasser och etniska tillhörigheter.

Magasinen är placerade mitt bland de publika rummen, bakom uppglasade väggar, för att vara synliga för så många besökare som möjligt. Besökare kan kliva in i historien genom att följa med på visningar. Utanför magasinerna finns digitala stationer där besökare kan botanisera bland berättelserna på egen hand och fördjupa sig inom olika områden. Målet med Berättande magasin är att många människor ska kunna ta del av och använda samlingarna på olika sätt och inspirera till att själv bidra till samlingarna.

Kurser, program och aktiviteter för lärande och eget skapande

Beskrivning

I museets verksamhet ingår att planera och genomföra program och kurser i museihuset, på platser runt om i länet samt via digitala kanaler. I museihuset utgör verkstäderna: trä-, textil-, samt bild- och formverkstaden, centrala delar för skapande och lärande. Kulturkvällar, ett nytt koncept från 2021 med kvällsöppet museum första onsdagen i varje månad, fortsätter med Crafterwork, konserter, kvällsvisningar, föredrag och andra kulturella inslag. Familjesöndagar med visningar och öppna verkstäder för barn och deras vuxna fortsätter. Sommartid flyttar en del av verksamheten utomhus till Museiparken.

Museets kurser, skolprogram inklusive Studielådor och aktiviteter för eget skapande samt Textil- och Täljakademier genomförs också på andra platser i länet för att så många som möjligt ska få möjlighet att delta. 2022 ökar museet antalet veckor i länet med familjeprogram för att säkerställa närvaro i flera kommuner.

Under 2022 genomförs bland annat projektet Mera slöjd i länet, en satsning på att nå ut med slöjdprogram för olika målgrupper på många platser, Kurioso, en barnkonstfestival, Tänka med jorden, ett konstpedagogiskt projekt med bland annat högstadies elever och konstnärer, Lovprogram och familjevandringar.

Tillgängliga samlingar utöver Berättande magasin

Beskrivning

Studierum och bibliotek

I Studierummet har besökarna möjlighet att studera Sörmlands museums och Nyköpings kommuns samlingar som utgörs av arkiv, fotografier, litteratur och föremål. Här finns ett stort utbud av olika berättelser om människor från olika tider och olika samhällsklasser, om större och mindre gårdar runtom och ärendehandlingar inom kulturmiljövård, byggnadsvård och arkeologi, inventeringar, kartor och ritningar. Det finns även material om både stora och små föreningar, organisationer och företag runtom i Sörmland. Litteraturen i biblioteket omfattar bl. a historia, etnologi, sociologi, arkeologi och regional/lokal historia.

Sofie och Utforska

Handlingsplan

I databasen Sofie registreras föremål och fotografier löpande. Databasen finns även tillgänglig online för allmänheten för att kunna utforska och använda museets samlingar. Ytterligare en onlinefunktion på museets hemsida är sidan "Utforska" där man kan ta del av berättelser och fotografier ur samlingarna, lära mer om kulturmiljö eller hemslöjd och hitta extramaterial från utställningar.

Instagram och digitala visningar

På museets Instagram sida läggs regelbundet nya fotografier ur samlingarna upp och bäddas in i historisk kontext. Museet producerar och publicerar filmer och berättelser regelbundet i sociala media och på hemsidan.

Kommundialog

Beskrivning

Under 2020 inledde museet en dialog med länets kommuner för att identifiera behov och skapa förutsättningar för en bättre samverkan kring det kulturella, framför allt museala, utbudet som erbjuds invånare och besökare inom respektive kommun. Under 2022 fortsätter denna dialog med målet att landa i ett antal gemensamma utvecklingsinsatser. Bland annat kommer museets pedagoggrupp att kartlägga behoven av skolprogram i länets kommuner för att utveckla erbjudande och kommunikation gentemot skolorna.

Politikens mål: Region Sörmland är en livskraftig och levande region

Regionens verksamheter arbetar för att skapa hållbar tillväxt så att fler människor får arbete och utbildning och väljer att bo i Sörmland.

Verksamhetens mål: Verksamheten bidrar till en attraktiv livsmiljö med god och jämlik tillgång till kultur, utbildning och friluftsliv

Verksamhetens planeringskommentar

För Sörmlands museum innebär åtagandet att bidra till ett rikt kulturliv i alla Sörmlands kommuner, att stödja bild och form och slöjden som näringar, främja yrkesverksamhet inom dessa områden och stödja de professionella utövarna i länet. Vidare att bedriva en aktiv kulturmiljövård i hela Sörmland.

Handlingsplan

Projekt Historien i Sörmland

Beskrivning

Verksamheten "Historien i Sörmland" med utomhusutställningar på 13 platser i länet i 8 kommuner är en central del av museets arbete kring levande och använda kulturmiljöer. Sveriges och Sörmlands historia berättas utifrån olika teman och med lokala exempel. Varje ort har sitt tema, sin del av historien. Allt innehåll finns också tillgängligt på webben. Under 2022 ligger fokus på att planera för ett projekt i Eskilstuna, den enda kommun som ännu inte har HiS-skyltar. Under året fortsätter arbetet med att uppdatera utställningen på hemsidan och göras mobilkompatibel. Ytterligare tillgänglighetsanpassning kommer att genomföras; översättning av befintliga skyltar, nås via QR-kod och smartphone. Även satsning på digitalt skolmaterial i form av lärarhandledningar, artiklar för skola, filmer mm.

Utveckling av besöksmål i Sörmland

Beskrivning

Med utställningar och programverksamhet på Nynäs, i samarbete med Sörmlands naturbruk, bidrar museet till att höja platsens attraktionskraft och tillgängliggöra kultur. Under 2022 visas följande

Handlingsplan

utställningar på Nynäs: Hållbara hus samt Fyll skafferiet! Dessutom pågår Tänka med jorden, en ny konstnärlig verksamhet på Nynäs baserat på ett samarbete mellan ungdomar, konstnärer och befintliga verksamheter. Målet är att etablera en skulpturpark som baseras på kollektiva processer och konstpedagogiska övningar, och relaterar till platsens historia och det stora naturreservat som omger slottet. Samarbete mellan Art Lab Gnesta, Sörmlands museum och Nynäs slott.

En helt ny miljö för familjeaktiviteter, Barnens Nynäs, produceras och öppnas under 2022. Projektet omfattar utveckling av både inomhus- och utomhusmiljöer och berättar på ett lustfyllt sätt om året på Nynäs jordbruk för 100 år sedan, ur barnens perspektiv. Ett samarbete med Sörmlands naturbruk.

I Eskilstuna kommun planeras ett projekt för Historien i Sörmland. På Museet Malmahed i Flens kommun står utställningen Livet på heden under sommaren. Flera vandringsutställningar kommer att produceras och turnera i länet.

Besöksmålet Sörmlands museum i Nyköping

Beskrivning

Sörmlands museums hus i Nyköping är ett viktigt besöksmål och utvecklas vidare med utställningar, programverksamhet, pedagogiska verkstäder, Berättande magasin med mera. Museiparken har under framför allt sommartid utvecklats till en plats dit människor kommer för att spela, leka och vara tillsammans. 2021 blev museets julmarknad en succé med 9 000 besökare. Under 2022 planerar museet att upprepa arrangemanget som sker i samverkan med lokala aktörer, arrangörer och utövare inom bl. a. slöjd och hantverk. Museet fortsätter att i samarbete med exempelvis Scenkonst Sörmland och Biblioteksutveckling Sörmland arrangera olika event.

I den totala besöksupplevelsen på ett museum utgör restaurang och butik viktiga delar. Butikens sortiment har sitt ursprung i museets samlingar och det sörmländska kulturarvet. Under 2022 kommer sortimentet att utvidgas med ett antal nya produkter formgivna av regionala slöjdare, hantverkare och konsthantverkare samt nya produkter kopplade till aktuella utställningar.

Museet strävar efter att vara en mötesplats för invånare och besökare, grupper och organisationer i regionen. Museet kommer därför att fortsätta utveckla och paketera erbjudanden för besökare, konferensgäster, bokade grupper med flera.

Tre utställningar och en varierad programverksamhet i Kungstornet på Nyköpingshus bidrar till att platsen är ett av de mest kända turistmålen i Nyköping. Framför allt under sommarsäsongen besöks utställningarna av både svenska och utländska turister. Produkter om det historiska Nyköping finns också i butikens sortiment. Kopplingen till Kungstornet på Nyköpingshus kommer att göra s tydligare så att museihuset och Kungstornet stöttar varandra som besöksmål.

Museet gör under 2022 en inventering av besöksinformation, orientering, skyltning och tillgänglighet i museibyggnaden för att säkerställa att alla besökare enkelt hittar i huset och utanför och kan ta sig runt i byggnaden.

Länsövergripande kulturmiljöarbete

Beskrivning

Museets länsövergripande kulturmiljöarbete innehåller rådgivning till fastighetsägare, församlingar, länsstyrelse och kommuner. Museets kompetens och fristående roll gör att vi kan ge synpunkter och väcka opinion med kulturmiljöhänsyn i fokus. Under 2022 fortsätter dialogen med länets kommuner kring hur kulturmiljöarbetet kan vidareutvecklas. Vi bedriver även kurs- och programverksamhet inom byggnadsvård med fokus på hållbar utveckling.

Museet utför också ett stort antal antikvariska uppdrag. Dessa kan omfatta olika typer av utredningar och inventeringar som görs på uppdrag av till exempel kommuner i länet men även antikvarisk medverkan vid

Handlingsplan

kyrkor och byggnadsminnen, förundersökningar och kulturmiljöanalyser inför restaureringar eller förändringar av bebyggelsemiljö. Vi bedriver även andra typer av externt finansierade projekt som Medeltida taklag i Strängnäs stift och Vårda och visa hållristningar i Södermanlands län.

Regional utveckling av näringarna inom slöjd samt bild och form

Beskrivning

Konsulenterna inom slöjd respektive bild och form har särskilda näringspolitiska uppdrag att på olika sätt bidra inom dessa områden som näring, främja yrkesverksamhet och stödja de professionella utövarna. Det sker dels genom att engagera utövare i olika delar av museiverksamheten, till exempel i utställningsprojekt och kursverksamhet, dels genom att bidra med utbildningar, nätverksträffar, artist in residence-verksamhet, med mera.

Några av de arrangemang som museet projektleder under 2022 är barnkonstfestivalen Kurioso och Konstdygnet, i samarbete med konstkonsulenter i andra regioner. Interregionalt nätverk för konstpedagoger har första träffen i Sörmland, kompetensutveckling för slöjdare och hantverkare i samarbete med hemslöjdskonsulenter i andra regioner, kontakt med yrkesverksamma slöjdare via utskick om aktuella program och relevant information etc. Museet deltar också i arbetet med sörmländska kulturtillgångar.

Genom museets butikskoncept där hantverkare, slöjdare, konstnärer och designers bjuds in att skapa nya produkter med inspiration från museets samlingar bidrar museet till de kreativa näringarna i länet. Under 2022 ger museet uppdrag till fem nya yrkesverksamma personer att formge produkter till museibutiken.

Tillgänglighet

Beskrivning

Museet utvecklar löpande tillgängligheten på de fysiska och digitala platser där verksamheten finns. Under 2022 fortsätter anpassning av webbsidor och dokument till gällande riktlinjer. En betydande andel av Sörmlands invånare har inte svenska som modersmål varför översättning till andra språk samt syntolkning där detta krävs är en del av den ordinarie verksamheten.

Museihuset har hög tillgänglighetsanpassning efter funktionsvariationer som exempelvis hörselnedsättning eller fysiska begränsningar i huset som helhet och inom respektive utställning och program.

Under 2022 kommer museet att ta fram nya visningar på lätt svenska och på engelska. Vidare kommer den engelska skriftliga informationen om museets utbud och verksamhet att utvecklas. En motsvarande skriftlig information på det vanligaste språket bland nyanlända kommer att tas fram.

Uppdragsverksamhet och externt finansierade uppdrag

Beskrivning

Inom museets uppdragsverksamhet ingår olika typer av byggnadsvårds- och kulturmiljöuppdrag såsom t ex antikvarisk medverkan, antikvariska förundersökningar, kulturmiljöanalyser, vård- och underhållsplaner och olika typer av bebyggelseinventeringar. Museet driver också projekt som är finansierade med externa medel. Några av dessa är under 2022:

* Korgen lyfter. Ett projekt för att stärka och främja kunskap om korg och korgtillverkning i samarbete med Östergötlands Hemslöjdsförening (projektägare) och Skånes Hemslöjdsförbund. Projektet arbetar med utställningen Älskade korg, kurser, utbildningar, program samt upprop och förteckningar.

* Medeltida taklag i Strängnäs stift. Projektet utförs med finansiering av och i samarbete med Strängnäs stift och i samverkan med läns museerna i Örebro och Stockholm, hantverkare/timmermän samt dendrokronologiska forskningslaboratoriet vid Lunds universitet. Under 2022 avslutas projektet med en bokrelease, seminarier, workshops mm.

* Vårda och visa hållristningar i Södermanlands län. Projektet innebär långsiktigt vård-/skötselarbete av

Handlingsplan

hållristningarna vid Släbro, Ullevi, och Koppartorp samt förmedlings- och skolverksamhet.

** Kvalitetsgranskning av inventarieförteckningar i Sacer, förstudie. Projektet syftar till att få en helhetsbild av hur inventarieförteckningarna i stiftets församlingar ser ut, vilken kvalitet de håller och hur de används.*

**Tänka med jorden, en ny konstnärlig verksamhet på Nynäs baserat på ett samarbete mellan ungdomar, konstnärer och befintliga verksamheter. Målet är att etablera en skulpturpark som baseras på kollektiva processer och konstpedagogiska övningar, och relaterar till platsens historia och det stora naturreservat som omger slottet. Samarbete mellan Sörmlands museum, Nynäs slott och Art Lab Gnesta.*

Kurser, program och aktiviteter för lärande och eget skapande

Beskrivning

I museets verksamhet ingår att planera och genomföra program och kurser i museihuset, på platser runt om i länet samt via digitala kanaler. I museihuset utgör verkstäderna: trä-, textil-, samt bild- och formverkstaden, centrala delar för skapande och lärande. Kulturkvällar, ett nytt koncept från 2021 med kvällsöppet museum första onsdagen i varje månad, fortsätter med Crafterwork, konserter, kvällsvisningar, föredrag och andra kulturella inslag. Familjesöndagar med visningar och öppna verkstäder för barn och deras vuxna fortsätter. Sommartid flyttar en del av verksamheten utomhus till Museiparken.

Museets kurser, skolprogram inklusive Studielådor och aktiviteter för eget skapande samt Textil- och Täljakademier genomförs också på andra platser i länet för att så många som möjligt ska få möjlighet att delta. 2022 ökar museet antalet veckor i länet med familjeprogram för att säkerställa närvaro i flera kommuner.

Under 2022 genomförs bland annat projektet Mera slöjd i länet, en satsning på att nå ut med slöjdprogram för olika målgrupper på många platser, Kurioso, en barnkonstfestival, Tänka med jorden, ett konstpedagogiskt projekt med bland annat högstadielärover och konstnärer, lovprogram och familjevandringar.

En bred och varierad utställningsverksamhet i hela Sörmland

Beskrivning

Sörmland har en heterogen befolkning vilket innebär skiftande intressen vad gäller ämnen och innehåll samt olika behov av lärande. Därför är museets utställningsverksamhet bred och variationsrik, lyfter många olika teman och ämnen, stora och små frågor med utgångspunkt från kulturhistoria, slöjd och hantverk samt bild och form. Under 2022 visar museet utställningar och vandringsutställningar med bland annat följande teman: hållbar utveckling och återbruk, street-art, flykt och migration, kärlek, mathantverk, byggnadsvård och byggnadshistoria, textil och konst.

Genom Utställningstorget erbjuder museet en öppen arena för skolor, föreningar och enskilda konstnärer att ställa ut sina verk med stöd av museets utställningsproducenter.

I verksamheten ingår Historien i Sörmland, en utomhusutställning på 13 platser i länet, samt Bilder som berättar, en årlig fotoutställning utomhus sommartid i flera kommuner. Minnesutställningar erbjuds gratis till bl. a. äldreboenden i hela länet. Genom museets hemsida kan besökare uppleva utställningar, samlingar och berättelser digitalt.

För att nå ut till invånare på olika platser i länet - och i vissa fall i andra län - erbjuder museet följande vandringsutställningar under 2022:

** Vad händer om ingen längre kan? .*

** Fyll skafferiet!*

** Hållbart hemma*

** Tack för din ansökan!*

** Älskade korg!*

** Hur mår du?*

** Mander. Teckningar, posters och grafik.*

Handlingsplan

** Asa Elzén: Träda – Fogelstadgruppen och jord*

Kommundialog

Beskrivning

Under 2020 inledde museet en dialog med länets kommuner för att identifiera behov och skapa förutsättningar för en bättre samverkan kring det kulturella, framför allt museala, utbudet som erbjuds invånare och besökare inom respektive kommun. Under 2022 fortsätter denna dialog med målet att landa i ett antal gemensamma utvecklingsinsatser. Bland annat kommer museets pedagoggrupp att kartlägga behoven av skolprogram i länets kommuner för att utveckla erbjudande och kommunikation gentemot skolorna.

Verksamhetsperspektivet

Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar kultur-, utbildnings-, folkbildnings- och friluftsverksamhet med god kvalitet och tillgänglighet

Verksamhetens mål: Kulturverksamheten bidrar till demokratisk utveckling genom att vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund

Verksamhetens planeringskommentar

För Sörmlands museum innebär åtagandet att värna om människors lika möjligheter till lärande, bildning och utveckling. Museet arbetar aktivt för att nå ut och göra kulturupplevelser tillgängliga för människor med olika förutsättningar och villkor. Museets verksamhet skapar såväl fysiska som digitala platser för delaktighet i kulturlivet. Genom att ge perspektiv på samtida och angelägna frågor värnar museet om ett hållbart demokratiskt samhälle.

Handlingsplan

Berättande magasin

Beskrivning

Samlingarna har en central roll i museets berättande verksamhet då de rymmer berättelser om och av människor som lever eller har levt i Sörmland. Samlingarna utgör vårt kollektiva minne till vilket alla ska kunna bidra och ha tillgång.

I de Berättande magasinerna har museet satt samman föremål, fotografier och arkivhandlingar för att gestalta den sörmländska historien och på ett pedagogiskt sätt berätta om dessa människor, deras livsöden och villkor, deras livsmiljöer och samtid. Här förmedlar vi berättelser från människor från olika tider, platser, sociala klasser och etniska tillhörigheter.

Magasinen är placerade mitt bland de publika rummen, bakom uppglasade väggar, för att vara synliga för så många besökare som möjligt. Besökare kan kliva in i historien genom att följa med på visningar. Utanför magasinerna finns digitala stationer där besökare kan botanisera bland berättelserna på egen hand och fördjupa sig inom olika områden. Målet med Berättande magasin är att många människor ska kunna ta del av och använda samlingarna på olika sätt och inspirera till att själv bidra till samlingarna.

Långsiktig och systematisk samlingsförvaltning

Beskrivning

Handlingsplan

Samlingsförvaltning handlar om att långsiktigt och kontinuerligt bevara, utveckla, strukturera, dokumentera och använda samlingarna. Det innebär ett systematiskt och noggrant arbete från att bedöma olika objekt, samla in, registrera och märka in, att fotografera och scanna, att uppdatera databasen, att hantera information om de enskilda objekten och deras kontext, att arkivera, att tillgängliggöra objekten både fysiskt i de Berättande magasinerna och digitalt.

Samlingarna utgör vårt kollektiva kulturella minne och måste finnas tillgänglig för framtiden samtidigt som de ska vara tillgängliga och användbara för människor här och nu. Sörmlands museums strategi är att många olika människor och grupper ska vara representerade i samlingarna. Det innebär ofta rikta de insamlingsinsatser för att komplettera berättelserna med fler perspektiv och källor.

För att kunna göra samlingarna tillgängliga (både i museets magasin och utställningar och som utlån till andra museer) och bevara dem för framtida generationer behövs det en professionell samlingsförvaltning. I den ingår bl.a. en översiktlig magasinsstruktur med ständigt uppdaterade objektsplaceringar, skadedjurskontroll och förebyggande konservering. Under 2022 kommer museet att särskilt fokusera på de samlingar och föremål som efter museiflytten ännu inte har fått en fast placering.

Arbetet med att säkerställa samlingarnas säkerhet och med att besvara förfrågningar från forskare och allmänheten kring kulturhistoria kopplad till museets samlingar fortsätter.

En bred och varierad utställningsverksamhet i hela Sörmland

Beskrivning

Sörmland har en heterogen befolkning vilket innebär skiftande intressen vad gäller ämnen och innehåll samt olika behov av lärande. Därför är museets utställningsverksamhet bred och varierad, lyfter många olika teman och ämnen, stora och små frågor med utgångspunkt från kulturhistoria, slöjd och hantverk samt bild och form. Under 2022 visar museet utställningar och vandringsutställningar med bland annat följande teman: hållbar utveckling och återbruk, street-art, flykt och migration, kärlek, mathantverk, byggnadsvård och byggnadshistoria, textil och konst.

Genom Utställningstorget erbjuder museet en öppen arena för skolor, föreningar och enskilda konstnärer att ställa ut sina verk med stöd av museets utställningsproducenter.

I verksamheten ingår Historien i Sörmland, en utomhusutställning på 13 platser i länet, samt Bilder som berättar, en årlig fotoutställning utomhus sommartid i flera kommuner. Minnesutställningar erbjuds gratis till bl. a. äldreboenden i hela länet. Genom museets hemsida kan besökare uppleva utställningar, samlingar och berättelser digitalt.

För att nå ut till invånare på olika platser i länet - och i vissa fall i andra län - erbjuder museet följande vandringsutställningar under 2022:

- * Vad händer om ingen längre kan? .*
- * Fyll skafferiet!*
- * Hållbart hemma*
- * Tack för din ansökan!*
- * Älskade korg!*
- * Hur mår du?*
- * Mander. Teckningar, posters och grafik.*
- * Åsa Elzén: Träda – Fogelstadgruppen och jord*

Tillgänglighet

Beskrivning

Museet utvecklar löpande tillgängligheten på de fysiska och digitala platser där verksamheten finns. Under 2022 fortsätter anpassning av webbsidor och dokument till gällande riktlinjer. En betydande andel av Sörmlands invånare har inte svenska som modersmål varför översättning till andra språk samt syntolkning

Handlingsplan

där detta krävs är en del av den ordinarie verksamheten.

Museihuset har hög tillgänglighetsanpassning efter funktionsvariationer som exempelvis hörselnedsättning eller fysiska begränsningar i huset som helhet och inom respektive utställning och program.

Under 2022 kommer museet att ta fram nya visningar på lätt svenska och på engelska. Vidare kommer den engelska skriftliga informationen om museets utbud och verksamhet att utvecklas. En motsvarande skriftlig information på det vanligaste språket bland nyanlända kommer att tas fram.

Tillgängliga samlingar utöver Berättande magasin

Beskrivning

Studierum och bibliotek

I Studierummet har besökarna möjlighet att studera Sörmlands museums och Nyköpings kommuns samlingar som utgörs av arkiv, fotografier, litteratur och föremål. Här finns ett stort utbud av olika berättelser om människor från olika tider och olika samhällsklasser, om större och mindre gårdar runt om och ärendehandlingar inom kulturmiljövård, byggnadsvård och arkeologi, inventeringar, kartor och ritningar. Det finns även material om både stora och små föreningar, organisationer och företag runt om i Sörmland. Litteraturen i biblioteket omfattar bl. a historia, etnologi, sociologi, arkeologi och regional/lokal historia.

Sofie och Utforska

I databasen Sofie registreras föremål och fotografier löpande. Databasen finns även tillgänglig online för allmänheten för att kunna utforska och använda museets samlingar. Ytterligare en onlinefunktion på museets hemsida är sidan "Utforska" där man kan ta del av berättelser och fotografier ur samlingarna, lära mer om kulturmiljö eller hemslöjd och hitta extramaterial från utställningar.

Instagram och digitala visningar

På museets Instagram sida läggs regelbundet nya fotografier ur samlingarna upp och bäddas in i historisk kontext. Museet producerar och publicerar filmer och berättelser regelbundet i sociala media och på hemsidan.

Projekt barn och ungas rätt till kultur

Beskrivning

I de nationella kulturpolitiska målen ska barn och ungas rätt till kultur särskilt uppmärksammas. Under 2022 kommer museet att inventera hur stor del av museets verksamhet som är riktad till barn och unga och hur verksamheten behöver utvecklas. Arbetet kommer även att ta hänsyn till FN:s Barnkonvention som numera är svensk lag.

Ökad kommunikationseffekt

Beskrivning

Museet kommer att inventera vilka målgrupper som nås respektive inte nås med nuvarande kommunikationsaktiviteter. Resultatet ska leda till en utveckling av insatserna för att öka kännedomen om museets utbud i första hand hos de grupper där denna är låg. Projektet innebär en genomlysning av vad som kommuniceras, av vem, till vem, i vilka kanaler och när.

Verksamhetens mål: Kulturverksamheten innefattar mångsidiga kulturarv och mångfald samt arbetar utifrån olika perspektiv

Verksamhetens planeringskommentar

För Sörmlands museum innebär åtagandet att lyfta olika teman och ämnen, både sådana som berör och intresserar en bred publik och sådana som tilltalar en viss målgrupp. Museet ger olika perspektiv på varje tema, såväl historiska som kulturella. En annan del av åtagandet är att utgöra en plats där olika människor kan mötas och bli delaktiga.

Handlingsplan

Berättande magasin

Beskrivning

Samlingarna har en central roll i museets berättande verksamhet då de rymmer berättelser om och av människor som lever eller har levt i Sörmland. Samlingarna utgör vårt kollektiva minne till vilket alla ska kunna bidra och ha tillgång.

I de Berättande magasinerna har museet satt samman föremål, fotografier och arkivhandlingar för att gestalta den sörmländska historien och på ett pedagogiskt sätt berätta om dessa människor, deras livsöden och villkor, deras livsmiljöer och samtid. Här förmedlar vi berättelser från människor från olika tider, platser, sociala klasser och etniska tillhörigheter.

Magasinen är placerade mitt bland de publika rummen, bakom uppglasade väggar, för att vara synliga för så många besökare som möjligt. Besökare kan kliva in i historien genom att följa med på visningar. Utanför magasinerna finns digitala stationer där besökare kan botanisera bland berättelserna på egen hand och fördjupa sig inom olika områden. Målet med Berättande magasin är att många människor ska kunna ta del av och använda samlingarna på olika sätt och inspirera till att själv bidra till samlingarna.

Stora historiepriset

Beskrivning

Stora historiepriset är Sveriges största historiepris och det delas ut av Sörmlands museum och Nyköpings kommun till "historiker eller annan som, utan att göra avkall på fackmässig korrekthet, lyckats föra ut historiska kunskaper och forskningsresultat i en vidare krets så att intresset för ämnet ökat". En oberoende jury utser pristagaren. Syftet med priset och programdagarna är att visa att historiska perspektiv ger viktiga redskap för att kunna förstå och tolka vår egen tid.

Fakta, forskning och kunskap

Beskrivning

Ett museum har en central roll i samhället för att förmedla kunskap och upplevelser av olika slag. Ett museum åtnjuter också en hög trovärdighet. Det beror på och kräver att verksamheten är faktabaserad, vederhäftig och nyanserad. Sörmlands museum bevakar aktuell forskning och samverkar med universitet och andra lärosäten inom flera områden. Vi skapar nätverk och bygger ny kunskap som ytterligare främjar förståelsen för historien och människors villkor i olika livsbetingelser. Museet bedriver löpande publikarbete och genomför undersökningar för att vara ajour med utvecklingen i samhället och bland individer och grupper.

Kunskap om olika målgrupper är centralt och under 2022 kommer museet att utveckla rutiner för att fakta och kunskap om olika målgrupper enklare ska kunna användas i det löpande arbetet och i projekt.

Museets butikssortiment är till stor del kopplat till det sörmländska kulturarvet och till museets samlingar. För att ge en historisk kontext till en av butikens mest populära produkter driver museet under 2020-2022 ett forskningsprojekt kring Hertig Karls glas. Projektet ska undersöka och dokumentera hur Hertig Karls glaset tillverkades på 1580-talet.

Handlingsplan

Inom projektet Vårda och visa hållristningar i Södermanlands län planeras i samarbete med Uppsala universitet för en georadarundersökning och digital landskapsmodellering vid Släbro som förhoppningsvis senare kan resultera i en forskningsgrävning. Arbetet fortsätter med dokumentation/scanning av de i projektet ingående hållristningarna i samarbete med Göteborgs universitet samt tillgängliggörande av det digitaliserade materialet i form av t ex fysiska 3D-skyltar.

Det kunskapsbyggande projektet Medeltida taklag i Strängnäs stift avslutas under 2022 med bokrelease, seminarier, workshops mm för att sprida den nya kunskap som projektet ackumulerat om medeltidens kyrkliga bygghantverk.

Seminarie serien, "I dialog med materialen", handlar om handlingsburen kunskap och materiella spår där varje del tar avstamp i olika material. Syftet är att synliggöra hur museer och utövare inom hantverk, slöjd, kulturmiljövård och konst kan samverka för att fördjupa kunskapen om materiellt och immateriellt kulturarv. Föreläsningar, samtal, kunskapsutbyte och aktuell forskning står i centrum när vi undersöker hur det immateriella i form av handlingsburen kunskap kan korsbefruktas med kunskapen om det materiella i form av föremål och bebyggda miljöer. Under 2021 hölls det första seminariet med temat Lera vilket under 2022 följs av Trä under februari månad och Växtfärgning senare under året.

Tema Hållbar utveckling och återbruk

Beskrivning

Flera utställningar med programverksamhet på temat Hållbar utveckling visas under året. Både i museihuset i Nyköping och på andra platser i och utanför länet.

** "Mera Lera", om lera som material för bygge, konst, konsthantverk och vardagsvara avslutas under våren.*

** "Hållbara hus" som visas på Nynäs slott och naturreservat, handlar om hur framtidens hållbara byggande kan lära av byggnadsvården och det traditionella bygghantverket.*

** Vandringsutställningen "Hållbart hemma" börjar vandra under året. Den handlar om hållbar hemmiljö, hållbart byggande och återbruk.*

** "Fyll skafferiet" visas på Nynäs*

Museet har också i sin löpande verksamhet fokus på hållbar utveckling. Byggnadsvården arbetar målmedvetet för att bevara, underhålla och återbruka den befintliga bebyggelsen för att därigenom minska resursslöseri och klimatbelastning. Vi ger råd, håller kurser om klimatsmarta byggnadsmaterial, konstruktioner och tekniker. Inom slöjden står naturmaterial, återbruk samt att sprida kunskap om att lappa och laga i fokus. Något som speglas i programverksamhet, kursutbud och utställningar. Inom projektet "Mathantverk" utvecklar museet rutiner för att minimera spill och maximera återbruk inom restaurangens och butikens verksamheter.

Museet samverkar med den ideella miljörörelsen och hemslöjdsrörelsen lokalt och regionalt genom i olika program och projekt. Dessa teman återkommer också ofta i museets kurs och workshopsutbud.

Projekt Immateriellt kulturarv inom slöjd och hantverk

Beskrivning

Utställningar och programverksamhet inom materiellt och immateriellt kulturarv kan ofta samverka. Det gäller inte minst för det immateriella kulturarvet inom traditionell slöjd och hantverkskunskap där samlingarna och dess föremål kan ge ytterligare kunskaper i ämnet. Det gäller också det stora immateriella kulturarv som ligger i museisamlingens berättelser och minnen och som är central del i de Berättande magasinerna och användningen av samlingarna i olika sammanhang från utställningar till program till forskning.

Utställningen "Vad händer om ingen längre kan?" har byggts om till vandringsutställning. Utställningen är inriktad på hur immateriellt kulturarv inom slöjd och hantverk kan tryggas för framtiden och tar upp sex

Handlingsplan

olika hantverkstekniker som är angelägna att trygga. Det immateriella kulturarvet inom slöjd och hantverk är även centralt i utställningen "Ålskade korg", som visar vår rika korgtradition och ger kunskap och inspiration för fler korgmakare. Utställningen är producerad i samarbete med Hemslöjdskonsulenter i Skåne och Östergötland och ingår i projektet "Korgen lyfter" som inriktas på att säkra kunskaper om korgtillverkning.

Seminarie serien, "I dialog med materialen", handlar om handlingsburens kunskap och materiella spår där varje del tar avstamp i olika material. Syftet är att synliggöra hur museer och utövare inom hantverk, slöjd, kulturmiljövård och konst kan samverka för att fördjupa kunskapen om materiellt och immateriellt kulturarv. Föreläsningar, samtal, kunskapsutbyte och aktuell forskning står i centrum när vi undersöker hur det immateriella i form av handlingsburens kunskap kan korsbefrukta med kunskapen om det materiella i form av föremål och bebyggda miljöer. Under 2021 hölls det första seminariet med temat Lera vilket under 2022 följs av Trä under februari månad och Växtfärgning senare under året.

What is love?

Beskrivning

Den 20 november 2021 öppnade utställningen What is love? Den handlar om den romantiska kärleken och i fokus står människors egna berättelser och upplevelser. Människorna som kommer till tals är mestadels från Sörmland, men deras berättelser rör vid det allmänmänskliga. De handlar om förälskelse, saknad, längtan och svartsjuka. Om uppfyllelse och lycka, men också om förfall och förlust. Över 100 föremål och fotografier visas från museets egna samlingar och kompletteras med konstverk från andra museer och inlån från privatpersoner. Under 2022 kommer utställningen rymma programverksamhet och pedagogik, liksom ytterligare insamlingar.

Mander

Beskrivning

Street Art-utställning med verk av Mander, Martin Ander, internationellt känd och prisad illustratör, grafisk formgivare och konstnär, bosatt i Gnesta. Han är mest känd för sina affischer, skivomslag och skateboardgrafiker men hans arbete sträcker sig från redaktionell och dekorativ illustration till förpackningsdesign och informationsgrafik. Under 2022 produceras en vandring utställning med tillhörande pedagogiska program som kommer att vandra i länets alla kommuner. Konstnären är delaktig i programverksamhet och workshops under utställningstiden.

Mera lera

Beskrivning

Utställning om lera som material för bygge, konst, konsthantverk och vardagsvara. Utställningen innehåller en mängd föremål ur museets samlingar från stenålder till 1900-tal. Fokus ligger på arbetsprocesser inom skilda områden såsom keramiktillverkning, tegelindustri, lerbygge och konst.

NK:s verkstäder - planeringsfas

Beskrivning

Nordiska kompaniet etableras 1902 vid Stureplan i Stockholm. Tretton år senare flyttar man in i en pampig byggnad på Hamngatan ritad av Ferdinand Boberg och därmed får Sverige sitt första större varuhus av internationell karaktär. På NK finns allt som behövs för att inreda ett ståndsmässigt hem. Möbler är tidigt en viktig del av affärsprofilen och redan från början finns ett möbelarkitektkontor. År 1904 – bara två år efter etableringen – grundas verkstäderna i Nyköping och antalet anställda växer snabbt. Bland yrkesgrupperna finns snickare, metallarbetare, bildhuggare, bonare och förgyllare. Verksamheten pågår fram till 1973 och genom åren anlitas Sveriges främsta arkitekter och formgivare. NK:s möbelproduktion har inte tidigare presenterats i sin helhet vilket utställningen på Sörmlands museum kommer att göra. Verkstädernas stora betydelse regionalt, lokalt och som arbetsplats beskrivs också. Under 2022 formuleras

Handlingsplan

en projektplan och fokus i arbetet ligger på research samt att utveckla synopsis till skiss inkl. formgivning. Museet öppnar utställningen våren 2023.

Djur och odjur

Beskrivning

Utställningen Djur & odjur initierades i samband med restriktionerna kring fysiska möten som uppstod i samband med covid-pandemin våren 2020. Många fysiska slöjdarrangemang ställdes in men kvar fanns behovet av att slöjda tillsammans. På kort tid anmälde sig över 800 personer från hela landet till projektet och fick material att brodera på hemskickat. Verken sammanfogades sedan till ett gemensamt verk curerat av textilkonstnär Erik Torstensson. I samband med utställningen genomförs minst tre broderiprogram för olika målgrupper inklusive lovprogram.

Långsiktig och systematisk samlingsförvaltning

Beskrivning

Samlingsförvaltning handlar om att långsiktigt och kontinuerligt bevara, utveckla, strukturera, dokumentera och använda samlingarna. Det innebär ett systematiskt och noggrant arbete från att bedöma olika objekt, samla in, registrera och märka in, att fotografera och scanna, att uppdatera databasen, att hantera information om de enskilda objekten och deras kontext, att arkivera, att tillgängliggöra objekten både fysiskt i de Berättande magasinerna och digitalt.

Samlingarna utgör vårt kollektiva kulturella minne och måste finnas tillgänglig för framtiden samtidigt som de ska vara tillgängliga och användbara för människor här och nu. Sörmlands museums strategi är att många olika människor och grupper ska vara representerade i samlingarna. Det innebär ofta riktade insamlingsinsatser för att komplettera berättelserna med fler perspektiv och källor.

För att kunna göra samlingarna tillgängliga (både i museets magasin och utställningar och som utlån till andra museer) och bevara dem för framtida generationer behövs det en professionell samlingsförvaltning. I den ingår bl.a. en översiktlig magasinsstruktur med ständigt uppdaterade objektsplaceringar, skadedjurskontroll och förebyggande konservering. Under 2022 kommer museet att särskilt fokusera på de samlingar och föremål som efter museiflytten ännu inte har fått en fast placering.

Arbetet med att säkerställa samlingarnas säkerhet och med att besvara förfrågningar från forskare och allmänheten kring kulturhistoria kopplad till museets samlingar fortsätter.

Växtfärg

Beskrivning

En utställning om växtfärg i historia och nutid som innefattar konst, design, form och slöjd. Den fångar upp regionala utövare och modern design men också plagg och berättelser från museets samlingar. Utställningen sammanför dagens "natural dyers" med historisk växtfärgning. Projektet innehåller även samarbete med Mariefreds hembygdsförening kring iordningställning av färgeriverkstad samt programverksamhet vid Callanderska gården.

Åkroken utomhusutställning och lekpark

Beskrivning

Utomhusutställning vid Åkroken som ska visa Nyköpings bebyggelseutveckling från de första spåren av bosättningar under järnålder/vikingatid och framåt genom historien. Rekonstruktion av gatubeläggningar genom tiderna kombinerat med tecknade framställningar av utseendet på den bebyggda miljön. Kompletteras med AR-extramaterial som nås via smartphone. I anslutning till utställningen utformas en lekpark med inspiration från den historiska platsen. Projektet finansieras av Nyköpingshem och Nyköpings kommun.

Utsällningsstorget

Beskrivning

Genom Utställningstorget erbjuder museet en öppen arena för skolor, föreningar, enskilda konstnärer från hela Sörmland, att ställa ut sina verk med stöd av museets utställningsproducenter. Under 2022 kommer bl. a. följande utställningar att visas:

- * "Med näsa för bilden." Fotografier av Lasse Skog.
- * Fristaden mitt i Eskilstuna.
- * Eskilstuna Folkhögskola Konstlinjen.
- * "Hisham – ett liv".

Tema Mathantverk

Beskrivning

Mathantverk handlar om kunskapen om samtida och historiska mattraditioner och trender från jord till bord tillbaka till jord, metoder för hushåll, produktion och konsumtion och dess krav och konsekvenser för människa och miljö. Museet förmedlar kunskapen på olika sätt och i olika format.

I utställningen "Fyll skafferiet!" får besökarna upptäcka olika typer av mathantverk som att konservera, sylta, safta, göra ost, tillverka korv och baka bröd med surdeg. Ett mathantverk från en tid då de flesta levde i självhushåll, inte åt färdigt utan såg till att skörden skulle räcka hela året. Nu finns kyl och fryskyl och mängder med hel- och halvfabrikat. Alla råvaror finns att få tag på året runt. Att baka med surdeg, stoppa korv och sylta och safta har dock kommit att bli stora trender. Utställningen vill göra besökarna medvetna om ett hållbart sätt att producera och konsumera mat. Från sommaren 2021 visas utställningen på Nynäs slott. Projektet gör även en insamling om matminnen.

I boken "Kokkonst. Mat och berättelser från Sörmland" vävs kulturhistoriska kulinariska berättelser från Sörmlands alla kommuner samman med nyskapade recept. Människors liv och leverne har genom alla tider beskrivits genom kokkonsten. Odling, självhushållning och lokala traditioner finns nu som ett återuppväckt intresse hos många människor i alla åldrar. Boken vänder sig till en bred målgrupp och lockar till goda matupplevelser och spännande lokal kulturhistoria.

Under 2022 kommer tema Mathantverk även att speglas i museets årliga fotoutställning utomhus, "Bilder som berättar".

Linn Fernström

Beskrivning

En konstutställning som består av måleri och skulptur. Linn Fernström (f1974) är en av Sveriges främsta samtida målare. Hon finns representerad på bl. a. Moderna museet och på Skissernas museum. Linn Fernströms konst handlar om mänsklig existens. Beträktaren får möta Linn Fernströms drömvärld som befolkas av bl. a. barn, exotiska djur och växter. Till utställningen knyts programverksamhet, visningar och artist-talk.

Ann Edholm

Beskrivning

Ann Edholm (f1953) är en av Sveriges främsta samtidskonstnärer och bor och är verksam i Sörmland. Under 2022 öppnar museet en utställning med 14 stora målningar och 28 mindre skisser. Verken som visas tillhör en serie på totalt 22 målningar som heter "Tongue on the Tip" där Edholm hämtat inspirationen från den antika legenden om korsets 14 stationer längs Via Dolorosa. Till utställningen kommer olika program och visningar att arrangeras.

Handlingsplan

Tänka med jorden

Beskrivning

Tillsammans Nynäs slott och Art Lab Gnesta, utvecklar vi en ny konstnärlig verksamhet på Nynäs baserat på ett samarbete mellan skolelever från Nyköping, Trosa och Gnesta, konstnärer, konsthögskolor och befintliga verksamheter. Målet är att etablera en skulpturpark som baseras på kollektiva processer och konstpedagogiska övningar, och relaterar till platsens historia och det stora naturreservat som omger slottet. Invigning av Åsa Elzéns verk 30/4 och samarbetet mellan Kultivator och Öknaskolan 28/5.

Alfred Weissenberg

Beskrivning

En utställning om arkitekten Alfred Weissenberg som var verksam i Sörmland under 1940-1970-talen. Född i Brandenburg 1899, kom Weissenberg till Stockholm 1903 där han växte upp och senare utbildade sig till arkitekt. Han började som anställd hos Gunnar Asplund och Gustaf Classon innan vidareutbildning vid konstakademin i Köpenhamn följt av egen arkitektverksamhet i staden under 1930-talet. Han återvände till Sverige 1940 efter tyskarnas ockupation av Danmark och etablerade sig som arkitekt i Nyköping. Bland Weissenbergs projekt i Sörmland kan nämnas Folkets hus i Oxelösund och Filadelfiakyrkan i Nyköping. Utställningen handlar om hans arbete som arkitekt i Sörmland under mitten på 1900-talet, om honom som person och hans judiska ursprung. Programverksamhet i form av panelsamtal, stadsvandringar och visningar i utställningen.

Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

Regionens verksamheter bryter mönster och utvecklar nya arbetssätt med hjälp av teknikens möjligheter. IT-stöd integreras tätare i verksamheten och påverkar strukturer i grunden. Utvecklingen innebär också fler digitala tjänster.

Verksamhetens mål: Verksamheten arbetar med att utveckla utbud och tillgänglighet via digitala plattformar och bidra till ökad digital delaktighet

Verksamhetens planeringskommentar

För Sörmlands museum innebär åtagandet att använda och utveckla digitala verktyg, plattformar och kanaler för att öka tillgängligheten av museets utbud, skapa fler möjligheter till delaktighet och för att öka kännedomen om museets verksamhet. Under 2022 görs en större digitaliseringssatsning på museets samlingar och förmedling.

Indikator	Målvärde
Antal besökare på Sörmlands museums hemsida	200 000 st

Handlingsplan

Utveckling av digitala verktyg för utbud, tillgänglighet och sökbarhet

Beskrivning

Museets samlingar registreras i museidatabasen Sofie. Enheten Samlingars medarbetare jobbar aktivt med att registrera nyinkomna objekt, med att redigera äldre inlägg och med att ständigt optimera databasen. Samlingarnas arkivarier arbetar även med att förteckna i arkivdatabasen Visual arkiv.

Handlingsplan

För att besökarna ska kunna interagera ännu bättre med samlingarna tillgängliggör museet kulturhistoriskt innehåll i digitala skärmar vid flera magasinsfönster. Även rörliga format används för att förmedla berättelserna i Berättande magasin. Under 2022 fortsätter vi med utvecklingen och installationen av nya stationer. Texterna kommer även att vara tillgängliga på andra språk.

Arbetet med och uppdateringen av museets hemsida och sociala medier sker löpande och utgör viktiga kanaler för att förmedla och tillgängliggöra kulturhistorisk kunskap. Sörmlands museum sprider sina projekt och sin kunskap på andra plattformar på nätet. Bland annat har museet en egen YouTube-kanal där rena instruktionsfilmer blandas med mer informativa filmer om museets verksamhet och projekt.

2022 fortsätter museet att utveckla tillgänglighet och utbud i såväl löpande verksamhet som i specifika projekt:

** Museet utvecklar löpande användargränssnittet på hemsidan samt sökbarheten generellt och till specifika tema, utställningar och program.*

** Utvecklar, underhåller och uppdaterar GIS register avseende arkeologiska undersökningar i länets medeltida städer åt Länsstyrelsen.*

** Vidareutveckling och nyproduktion av digitalt material och utbud som visningar, berättelser, kurser, med mera.*

** Till utomhusutställningen vid Åkroken pågår utveckling av ett AR-projekt som nås via smartphone för att fördjupa upplevelsen.*

** Ett utvecklingsarbete kring museets digitala kartbord startas med ett fördjupat arbete kring Strängnäs som ska stå färdigt inför Vasa-jubileet 2023 med senare vidareutveckling för hela länet.*

** Inom Historien i Sörmland vidareutvecklas den digitala tillgängligheten. Skyltarna läggs under Utforska på museets hemsida och görs mobilkompatibla samt tillgänglighetsanpassas. Översättning av befintliga skyltar, nås via QR-kod och smartphone. Även satsning på digitalt skolmaterial i form av lärarhandledningar, artiklar för skola, filmer mm.*

Digitaliseringsprojekt samlingarna

Beskrivning

Digitaliseringen av samlingarna är ett ständigt pågående arbete som är grundläggande för en modern, långsiktig och systematisk samlingsförvaltning samt förmedling. Genom att publicera de digitaliserade samlingarna öppet, med kulturhistorisk information och i hög kvalitet kan sörmlänningar och andra nå, utforska och använda materialet. År 2022 gör Sörmlands museum en riktad satsning på digitalisering av samlingarna. Målet är att i snabbare takt – med hjälp av extra resurser och uppdaterad teknisk utrustning – tillgängliggöra och förmedla viktiga och efterfrågade objekt och samlingar. Projektet innehåller också process- och rutinutveckling.

Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

Regionens verksamhet bedrivs med en medvetenhet om vilka sårbara grupper det finns i befolkningen. Utifrån respektive verksamhets uppdrag och ansvar motverkas diskriminering och kränkande behandling utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Verksamhetens mål: Verksamheten säkerställer ett systematiskt arbetssätt som tar hänsyn till diskrimineringsgrunderna

Verksamhetens planeringskommentar

För Sörmlands museum innebär åtagandet att i det löpande arbetet säkerställa att alla människor har jämlika möjligheter att delta i och ta del av museets utbud. Vidare att museets samlingar rymmer berättelser om och av olika människor och grupper.

Handlingsplan

Kurser, program och aktiviteter för lärande och eget skapande

Beskrivning

I museets verksamhet ingår att planera och genomföra program och kurser i museihuset, på platser runt om i länet samt via digitala kanaler. I museihuset utgör verkstäderna: trä-, textil-, samt bild- och formverkstaden, centrala delar för skapande och lärande. Kulturkvällar, ett nytt koncept från 2021 med kvällsöppet museum första onsdagen i varje månad, fortsätter med Crafterwork, konserter, kvällsvisningar, föredrag och andra kulturella inslag. Familjesöndagar med visningar och öppna verkstäder för barn och deras vuxna fortsätter. Sommartid flyttar en del av verksamheten utomhus till Museiparken.

Museets kurser, skolprogram inklusive Studielådor och aktiviteter för eget skapande samt Textil- och Täljakademier genomförs också på andra platser i länet för att så många som möjligt ska få möjlighet att delta. 2022 ökar museet antalet veckor i länet med familjeprogram för att säkerställa närvaro i flera kommuner.

Under 2022 genomförs bland annat projektet Mera slöjd i länet, en satsning på att nå ut med slöjdprogram för olika målgrupper på många platser, Kurioso, en barnkonstfestival, Tänka med jorden, ett konstpedagogiskt projekt med bland annat högstadies elever och konstnärer, lovprogram och familjevandringar.

Berättande magasin

Beskrivning

Samlingarna har en central roll i museets berättande verksamhet då de rymmer berättelser om och av människor som lever eller har levt i Sörmland. Samlingarna utgör vårt kollektiva minne till vilket alla ska kunna bidra och ha tillgång.

I de Berättande magasinerna har museet satt samman föremål, fotografier och arkivhandlingar för att gestalta den sörmländska historien och på ett pedagogiskt sätt berätta om dessa människor, deras livsöden och villkor, deras livsmiljöer och samtid. Här förmedlar vi berättelser från människor från olika tider, platser, sociala klasser och etniska tillhörigheter.

Magasinen är placerade mitt bland de publika rummen, bakom uppglasade väggar, för att vara synliga för så många besökare som möjligt. Besökare kan kliva in i historien genom att följa med på visningar. Utanför magasinerna finns digitala stationer där besökare kan botanisera bland berättelserna på egen hand och fördjupa sig inom olika områden. Målet med Berättande magasin är att många människors ska kunna ta del av och använda samlingarna på olika sätt och inspirera till att själv bidra till samlingarna.

Tillgänglighet

Beskrivning

Museet utvecklar löpande tillgängligheten på de fysiska och digitala platser där verksamheten finns. Under 2022 fortsätter anpassning av webbsidor och dokument till gällande riktlinjer. En betydande andel av Sörmlands invånare har inte svenska som modersmål varför översättning till andra språk samt syntolkning där detta krävs är en del av den ordinarie verksamheten.

Handlingsplan

Museihuset har hög tillgänglighetsanpassning efter funktionsvariationer som exempelvis hörselnedsättning eller fysiska begränsningar i huset som helhet och inom respektive utställning och program.

Under 2022 kommer museet att ta fram nya visningar på lätt svenska och på engelska. Vidare kommer den engelska skriftliga informationen om museets utbud och verksamhet att utvecklas. En motsvarande skriftlig information på det vanligaste språket bland nyanlända kommer att tas fram.

Projekt hbtqi på Wikipedia.

Beskrivning

Projektet som drivs i samarbete med Biblioteksutveckling Sörmland undersöker hur verksamheterna kan arbeta med och bidra till fria kunskapskällor som Wikipedia. I projektet bidrar museet med kunskap kring perspektiven hbtqi och nationella minoriteter. Under 2022 kommer bl. a. en wikipedian-in-residence att stötta verksamheterna med utbildning, utbilda Wikipedia-ambassadörer, inventera kunskapsluckor på Wikipedia utifrån hbtqi-perspektiv och lyfta fram hittills dolda berättelser ur samlingarna på temat.

Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

Regionens verksamheter arbetar systematiskt för att minska sin negativa miljöpåverkan. Åtgärder ska implementeras i det ordinarie arbetet och möjliggöras genom planering och ledning i den egna verksamheten. Arbetet ska präglas av ett livscykelperspektiv och sträva efter ständiga förbättringar.

Målen utgår från de miljöaspekter som är mest betydande för regionen: Hållbar produktion och konsumtion, Hållbar livsmedelskedja, Fossiloberoende verksamhet, Minskad användning av miljö- eller hälsoskadliga kemikalier samt Ansvarsfull läkemedelsanvändning.

Verksamhetens mål: Verksamheten tillämpar ett cirkulärt förhållningssätt till produktion och konsumtion och gör medvetna val som stödjer hållbarhet

Verksamhetens planeringskommentar

Sörmlands museums hus är klimatsmart. Arbetssätt och produktionsmetoder ses över och utställningsmaterial återanvänds återkommande. Museets verksamhet i hela länet kräver omfattande transporter men dessa samordnas för minsta möjliga klimatpåverkan. Museets restaurang tillämpar hållbara metoder för nyttjande av närproducerade råvaror och återvinning och kompostering av eventuella överskott. Vid framtagande av nya produkter till museibutiken väljer vi att produkterna tillverkas med hållbara materialval och tekniker samt att produkterna i största möjliga grad tillverkas i närområdet.

Indikator	Målvärde
Andel ekologiska livsmedel av total livsmedelskostnad, och/eller av total vikt (%)	35 %
Långsiktigt målvärde 60%	
Andel egenproducerade livsmedel av total livsmedelskostnad, och/eller av total vikt (%)	10 %
Andel enheter som slutfört kemikalieinventering årligen (%)	90 %

Indikator	Målvärde
Minskning i antal inköpta utvalda produkter (%)	20 %
Långsiktigt målvärde	
Minskning 20%	

Handlingsplan

Projekt Mathantverk

Beskrivning

En viktig satsning inom åtagandet är projektet "Mathantverk", ett samarbete med Sörmlands naturbruk med fokus på mathantverk, lärande och folkhälsa, hållbar utveckling och inte minst på en levande landsbygd och regional utveckling. Under 2022 visas utställningen "Fyll skafferiet" på Nynäs. Under 2022 kommer projektet att utvärderas.

Hållbara tekniker och materialval samt klimatsmart fastighetsförvaltning

Beskrivning

Sörmlands museums verkstäder arbetar hållbart genom att göra kloka materialval och återanvända så mycket av tidigare använt material som möjligt. När det är möjligt återanvänds utställningsmaterial och i förmedlingsarbetet med besökarna använder museet ett cirkulärt förhållningssätt till konsumtion. Genom att fokusera på återbruk och hållbarhet i programverksamhet och utställningar blir museet en viktig pedagogisk aktör i arbetet för en hållbarare värld samtidigt som museet sparar på befintliga resurser.

Byggnadsvården arbetar målmedvetet för att bevara, underhålla och återbruka den befintliga bebyggelsen för att därigenom minska resursslöseri och klimatbelastning. Vi ger råd, håller kurser om klimatsmarta byggnadsmaterial, konstruktioner och tekniker. Inom slöjden står naturmaterial, återbruk samt att sprida kunskap om att lappa och laga i fokus. Något som speglas i programverksamhet, kursutbud och utställningar.

Museet undviker generellt engångsartiklar. Bland annat används återanvändbara textilier/skydd till visningarna i Berättande magasin. Genom sina flexibla användningssätt kan skåp och hyllor i Berättande magasin användas till olika ändamål och anpassas utan att behövas bytas ut.

Museet har en klimatsmart fastighetsförvaltning och museets hus har högsta klimatklassning.

Vid varje upphandling ingår hållbarhet som ett skall-krav på leverantörerna.

Politikens mål: Kultur & Utbildnings verksamheter har en effektiv och väl planerad verksamhet

Viktiga områden för att uppfylla målen är att processer rörande t.ex. planering, uppföljning och analys/utvärdering, styrning samt intern och extern kommunikation är dokumenterade och effektiva.

Verksamhetens mål: Kultur & Utbildning har en effektiv och väl planerad verksamhet

Verksamhetens planeringskommentar

Den 1 januari 2021 implementerade Sörmlands museum en ny organisation med i delar ändrade ansvarsområden fördelat på fem enheter. Syfte var att uppnå en högre effektivitet på alla nivåer. Under 2022 fortsätter museet att genomföra utvärderingar och löpande justera i processer och rutiner för ett systematiskt och väl planerat arbetssätt.

Handlingsplan

Vidareutveckling av planering, samordning- och uppföljning

Beskrivning

Museet fortsätter att utveckla rutiner och verktyg för planering, samordning- genomförande och uppföljning inom och mellan de olika enheterna, för löpande arbete och för projekt.

Test av ny funktion för bättre samordning

Beskrivning

Under 2022 testar museet en ny funktion i form av en producentroll, i syfte att skapa en bättre sammanhållande produktion i större utställningsprojekt som involverar många medarbetare och enheter, liksom externa parter.

Regelbundna utvärderingar för utveckling av verksamheten

Beskrivning

Museet fortsätter att regelbundet utvärdera innehåll, process och utfall av olika typer av projekt. Lärdomar och erfarenheter beaktas i det löpande arbetet och utveckling av rutiner.

Resursperspektivet

Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

Regionens verksamheter arbetar för att vara attraktiva arbetsgivare där medarbetare och ledare känner stolthet och arbetsglädje i sitt uppdrag att producera tjänster med kvalitet, tillgänglighet och säkerhet.

Verksamhetens mål: Verksamheten präglas av ett engagerat ledar- och medarbetarskap

Verksamhetens planeringskommentar

Sörmlands museums mål, organisation, ansvarsfördelning, arbetsprocesser och arbetsmiljö är väl definierade, kända av alla medarbetare och följs upp regelbundet.

Indikator	Målvärde
Andelen chefer/ledare som har en individuell kompetensutvecklingsplan för chefs-/ledarrollen	100 %
Andelen medarbetare som utifrån verksamhetens behov har en individuell kompetensutvecklingsplan	100 %
Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid Långsiktigt målvärde 6 %	Max 5 %

Handlingsplan

Upprätta individuella utvecklingsplaner i samband med det årliga medarbetarsamtalet samt kontinuerligt analysera behov av kompetensutveckling

All personal genomför obligatorisk utbildning avseende sekretess och miljö i ELLSA samt övrig obligatorisk utbildning.

Arbetsmiljöplan och vidareutvecklande rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete samt säkerställa en god arbetsmiljö i verksamheten.

Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

Regionens verksamheter arbetar för att ha en budget i balans. Förutsättningen för att Regionen ska kunna erbjuda verksamhet med kvalitet, tillgänglighet och säkerhet är god hushållning med de resurser som står till förfogande.

Verksamhetens mål: Verksamheten arbetar för att behålla en stabil och långsiktig ekonomisk utveckling

Verksamhetens planeringskommentar

Sörmlands museum har en ekonomi i balans som säkerställer museets basverksamhet med både fasta resurser och möjlighet till en verksamhet anpassad efter förändrade omständigheter.

Bilaga 1

Resultaträkning 2022, Sörmlands museum

Tkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022
Verksamhetens intäkter				
Patient- Trafikant o andra avg	52	110	45	116
Försäljning inom reg verksamh	1 505	1 900	1 900	1 900
Erhållen intern uppdragsers	42 406	43 037	43 039	46 224
Övriga intäkter	25 241	24 624	26 015	27 622
Summa verksamhetens intäkter	69 204	69 671	70 999	75 862
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-33 710	-34 434	-34 295	-38 420
Köpt verksamhet	-154	-29	-35	-179
Lokalkostnader	-18 401	-18 234	-18 317	-18 207
Övriga kostnader	-12 150	-12 874	-14 348	-15 138
Avskrivningar	-3 930	-3 739	-3 649	-3 661
Summa verksamhetens kostnader	-68 345	-69 310	-70 644	-75 605
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader	-482	-360	-355	-256
Årets resultat	377	0	0	0